

Рецензія

офіційного рецензента, доктора медичних наук, завідувача кафедри загальної хірургії, професора ХІМІЧА Сергія Дмитровича на дисертацію ПАСІЧНИКА Олега Вадимовича на тему «Клініко-епідеміологічні особливості пігментних новоутворень шкіри у дітей та удосконалення їх методів діагностики і хірургічного лікування (експериментально-клінічне дослідження)», представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.050, що утворена згідно наказу ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова №47 від 29.04.2022 на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова №7 від 28 квітня 2022 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія»

Актуальність обраної теми дисертації. Меланоцитарні новоутворення шкіри є дуже розповсюдженою патологією у дитячому віці. Проблема полягає у поступовому підвищенні кількості випадків злоякісних новоутворень шкіри, які в свою чергу часто походять з невусів. Не правильний передопераційний діагноз призводить до хибного вибору тактики хірургічного лікування меланоцитарних новоутворень шкіри, внаслідок цього підвищується кількості виникнень рецидивів і як наслідок необхідність у повторних оперативних втручаннях, що в свою чергу може супроводжуватися естетичне незадоволення пацієнта та його батьків у кращому випадку чи негативним прогностичним перебігом захворювання у гіршому випадку.

Актуальність даної проблеми пов'язана не тільки із швидким ростом захворюваності на меланоцитарні новоутворення шкіри, але і з появою нових, більш точних методів діагностики та високоефективних хвильових методів лікування, в тому числі у новонароджених дітей. В зв'язку з цим, дана проблема повинна розглядатись як міждисциплінарна, для вирішення якої необхідні

зусилля фахівців з хірургії, онкології, дерматології, педіатрії, з метою розробки єдиної тактики діагностики та лікування.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Робота в цілому подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене покращенню діагностики та лікуванню пігментних новоутворень шкіри у дітей. Дисертація та опубліковані наукові роботи здобувача виконані та підготовлені на високому науковому рівні і базується на достатній для вирішення поставлених задач кількості клінічних спостережень (550 обстежених хворих з пігментними новоутвореннями шкіри). Автором підготовлені та опубліковані 12 наукових праці, у тому числі 7 статті у виданнях, що відповідають вимогам порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44; 3 статті у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базі даних Scopus; отримано 1 патент України на винахід. Результати дослідження презентувалися на 7 науково-практичних конференціях професійного спрямування як в Україні так і за кордоном.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Отримані результати дослідження доповнюють напрацювання інших авторів із обраної теми та обґрунтовано доводять те, що висічення меланоцитарного новоутворення шкіри скальпелем краще за всі методи видалення енергетичним способом. Також при видаленні скальпелем спостерігається менший ризик виникнення рецидиву меланоцитарного новоутворення шкіри та кращий косметичний результат. Окрім того, в роботі було вперше визначено рівень цитокіну $CCl_2/MCP-1$, як маркер прозапального хемокину та клітинної імунної відповіді у дітей з пігментними новоутвореннями шкіри. Вперше розроблено алгоритм діагностики та комплексного лікування пігментних невусів шкіри на основі мультидисциплінарного підходу.

В опублікованих наукових працях здобувача повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які випливають із них.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні методи дослідження, який автор використав у роботі, базуються на аналізі великого масиву джерел літератури, включаючи провідні дослідження з обраної проблематики в рецензованих фахових виданнях. Результати дослідження сформовані внаслідок обстеження достатньої кількості хворих з пігментними новоутвореннями шкіри із використанням гістохімічних, мікроскопічних методів обстеження. Математично-статистичний аналіз отриманих даних проведений коректно та дозволяє використовувати результати дослідження у подальшому обговоренні. Висновки, наукові положення та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність, є логічним підсумком отриманих результатів дослідження.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Методи досліджень, що використані в роботі відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень. Для виконання поставленого перед роботою завдання, дисертантом було опановано дерматоскопію, мікроскопію, хірургію експериментальних тварин, математичне моделювання, цифрову обробку отриманих даних, методіку гістохімічного дослідження рівня цитокіну CCL₂/MCP-1 крові, статистичний аналіз даних. Статистична обробка первинного матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Дисертант відмінно здійснив огляд літератури та провів порівняння отриманих даних із відомими дослідженнями. Таким чином, варто відмітити високий рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дослідження є вагомим для медичної науки, воно проливає світло на діагностику та хірургічне лікування пігментних новоутворень шкіри у дітей. Як наслідок дисертаційна робота відкриває нові можливості при виборі тактики оперативного лікування, оскільки спрямована на оцінку післяопераційних результатів з метою досягнення відсутності рецидивів та покращення косметичних результатів. Так дисертантом було виявлено, що висічення пігментного новоутворення шкіри механічним способом (скальпелем) з утворенням операційної рани у вигляді усіченого конусу на основі створеної геометричної просторової моделі профілю рани сприяло в 5,2 рази зниженню кількості випадків рецидивів патології. Визначено, що рівень цитокіну CCL₂/MCP-1, як маркер прозапального хемокину та клітинної імунної відповіді у дітей з пігментними новоутвореннями шкіри мав мінімальний рівень в усі терміни післяопераційного періоду після висічення невусів механічним способом, без застосування джерел хвильової та променевої енергії.

Розроблено алгоритм діагностики та комплексного лікування пігментних невусів шкіри на основі мультидисциплінарного підходу, що підвищило середній сумарний показник якості життя пацієнтів проспективного періоду на 14,5% відносно ретроспективного періоду дослідження.

Дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідницької роботи кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова «Розробка та вдосконалення сучасних та вдосконалення сучасних технологій діагностики, лікування, профілактики та реабілітації хірургічних захворювань у дітей », номер державної реєстрації 018U003918.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Щодо подальшого використання результатів дисертаційної роботи в медичній практиці дисертант рекомендує підхід до вибору способу оперативного лікування дітей з пігментними новоутвореннями шкіри повинен бути диференційним та індивідуальним, на основі даних, які були визначені при комплексному передопераційному обстеженні, з обов'язковим урахуванням

локальних дерматоскопічних показників, а також інтраопераційних знахідок при використанні елементів методології мікроскопічно контролюємої хірургії. В хірургічному лікуванні дітей з пігментними новоутвореннями шкіри припускається, за необхідністю, виконання нерадикального лікування у вигляді ексцизійної повношарової біопсії з обов'язковою гістологічною верифікацією, лише в якості першого етапу оперативного лікування патології. При рецидивному перебігу патології оперативне лікування повинно бути тільки максимально радикальним, з обов'язковим гістологічним дослідженням висіченого біоптату. При плануванні радикального хірургічного доступу, для досягнення кращих естетичних результатів лікування, перевагу необхідно віддавати еліпсоподібній формі операційної рани, а профіль рани доцільно формувати у вигляді трапеції із кутами між боковими поверхнями та основою у межах 30 – 45°, з метою профілактики рецидивного перебігу пігментних новоутворень шкіри. Висічення пігментних невусів шкіри у дітей, незалежно від віку та статті пацієнтів, доцільно виконувати механічним шляхом, а саме лезом скальпеля

Отримані дисертантом дані уже впроваджені в практичну діяльність дитячих хірургів та дитячих онкологів Вінниці та інших міст України. Рекомендовано розширювати мережу закладів охорони здоров'я, де буде впроваджено розроблений клініко-діагностичний алгоритм.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності. За результатами перевірки дисертаційної роботи та наукових публікаціях програмою Srike Plagiarism встановлено, що текст є оригінальним, не виявлено плагіату, самоплагіату, фабрикивання, фальсифікування даних чи будь яких інших порушень принципів академічної доброчесності.

ВИСНОВОК

Узагальнюючи вказане, варто відзначити, що дисертаційна робота Пасічника Олега Вадимовича на тему «**Клініко-епідеміологічні особливості пігментних новоутворень шкіри у дітей та удосконалення їх методів**

діагностики і хірургічного лікування (експериментально-клінічне дослідження)» є завершеною і самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані результати, що до дозволяють розв'язати актуальну задачу сучасної дитячої хірургії та онкології – покращити ефективність діагностики та оперативного лікування пігментних новоутворень шкіри у дітей шляхом створення алгоритму діагностики та комплексного лікування пігментних невусів шкіри, що є необхідним зважаючи на відсутність єдиного уніфікованого протоколу лікування пігментних новоутворень шкіри у дітей. За своєю актуальністю, методологічним підходом до вирішення поставлених задач, науковою новизною та практичним значенням отриманих результатів є науковою роботою, що виконана на високому науково-методичному рівні. Одержані під час виконання дисертаційної роботи результати мають вагоме значення для сучасної медицини та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. Вона у повній мірі відповідає вимогам до дисертації доктора філософії, які зазначені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 та вимогам до оформлення дисертації відповідно до наказу МОН України №40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Пасічник Олег Вадимович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань²² «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

д. мед. н., професор,
завідувач кафедри загальної
хірургії

ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Сергій ХІМІЧ